СИЛЛАБУС

«Ішкі аурулар пропедевтикасы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы

6В10118 - "Медициналық-профилактикалық іс" білім беру бағдарламасы

1.	**Пән туралы жалпы мағлұмат**		
1.1	**Пәннің коды**: IAP 3220	1.6	**Оқу жылы**: 2025-2026
1.2	**Пәннің атауы:** «Ішкі аурулар ,пропедевтикасы»	1.7	**Кур**с: 3
1.3	**Реквизитке дейінгі:** Морфология және физиология.	1.8	**Семестр**: 6
1.4	**Реквизиттен кейінгі:** Жұқпалы аурулар	1.9	**Кредит көлемі** (ECTS): 3
1.5	**Цикл**: БП	1.10	**Компонент**: ЖК
2.	**Пәннің сипаттамасы**		
Субъективті (сұрақ қою) және обьективті тексеру (пальпация,перкуссия және аскультация).Семиотика мен синдромологияның негізін түсіну.Ішкі ағзалардың аурулары кезінде клиникалық тексерудің негізгі әдістерін қолдану туралы жиналған материалдың қажеттілігін негіздеу.Медициналық құжаттаманы толтыру.Зертханалық және аспаптық зерттеулерді жоспарлау.Пациеттермен қарым-қатынас кезіндегі байланыс негіздері.Білім мен дағдыларды жетілдіру,үздіксіз кәсіби даму.			
3.	**Жиынтық бағалау нысаны ***		
3.1	Тестілеу ✓	3.5	Курстық
3.2	Жазбаша	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	Тәжірибелік дағдыларды қабылдау ✓	3.8	Басқа (көрсету)
4.	**Пәннің мақсаты**		
Ішкі аурулардың негізгі клиникалық синдромдары кезінде ересектерде аурулардың ағымы мен нәтижесінің патофизиологиялық механизмдерін, тексерудің физикалық және клиникалық – зертханалық әдістерін және дәрі-дәрмектерді таңдауды білу негізінде білім алушыларда клиникалық ойлау дағдыларын қалыптастыру.			
5.	**Оқытудың соңғы нәтижесі (ОН)**		
ОН 1.	Ересектермен әңгімелесу әдістерін біледі, емтихан жоспарын құру кезінде ақпарат жинауда клиникалық ойлауды қолданады; патологиядағы зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің көлемін көрсетеді.		
ОН 2.	Қолданатын нәтижелерді интерпретациялау кезінде ақпаратты жинаудағы клиникалық негіздеме морфологиялық,зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері паталогиясы бар науқастардың синдромдық диагнозды тұжырымдайды,ауру тарихын толтырады.		
ОН 3	Пациенттерге және олардың отбасы мүшелеріне ақпаратты, идеяларды, проблемаларды және шешімдерді жеткізеді және пациенттермен, олардың туыстарымен және әріптестерімен өзара әрекеттесу кезінде этикалық және деонтологиялық тәжірибені меңгереді.		
ОН4	Паталогияны анықтайды ағзалық және жасушалық деңгейде процестерді жүргізеді,науқастардың клиникалық деректерін ескере отырып,аурулардың патофизиологиясы мен морфологиясы туралы мәліметтерді түсіндіреді қорытынды жасайды,аурудың асқынуларының даму заңдылықтарын және нәтижелерін түсіндіреді,эксперименталды зерттеулердің нәтижелерін бағалайды.		

5.1	**ОН тәртібі**	**Оқытудың нәтижесі (ОН)**
	ОН 1	ОН 1. Әлеуметтік мінез-құлық,биомедициналық, гигиеналық, эпидемиологиялық және клиникалық ғылымдар саласындағы сенімді, заманауи,ғылыми негізделген ақпарат пен

		білімді сыни тұрғыдан талдайды және тәжірибеде қолданады.
	ОН 2	ОН 2. Халықтың санитарлық эпидемиологиялық саламаттылығын қамтамасыз ету мәселелерінде инклюзия қағидаттарын бұқаралық ақпарат құралдарын сақтай отырып билік органдарымен ұйымдармен халықпен және қоғамдастық мүшелеріментиімді кәсіби қимыл жасайды.
	ОН 3	ОН 12. Халықтың денсаулығын жақсарту және қорғау,инфекциялық,паразиттік және инфекциялық емес аурулардың алдын алу, олардың тиімділігін бағалау бойынша санитарлықэпидемияға қарсы және санитарлвқ профилактикалық іс-шараларды әзірлеу,ұйымдастыру және жүргізу дағдыларын меңгерген.
	ОН 4	ОН 13. Халық арасында,БАҚ арқылы ауруларың алдын алу және өмір салтын қалыптастыру,өзін-өзі дамыту дағдыларын жетілдіру және әлеуметтік этиалық нормаларды сақтау бойынша санитарлық ағарту жұмыстарын жүргізеді.
6.	**Пән туралы толық ақпарат**	
6.1	**Өткізу орны (ғимарат, аудитория):** Ішкі аурулар пропедевтикасы бойынша сабақтар кафедра мен ТДО кабинеттерінде өткізіледі, олар мамандандырылған симуляциялық муляждармен, сонымен қатар компьютерлік жүйелермен жабдықталған. Кафедраның мекен-жайы: Шымкент қаласы, клиника «ParkHealth», эл.мекен – жайы-propedevtica_vb@mail.ru Егер сізде оқыту және / немесе техникалық қолдау туралы сұрақтарыңыз болса, «ОҚМА» АҚ веб-сайтында CALL-Center, веб-сайттың басты бетіндегі Helpdesk бөлімінде көрсетілген электрондық пошта арқылы қоңырау шалыңыз және / немесе хабарлаңыз.	

6.2	**Сағат саны**	**Дәріс**	**Тәжірибелік сабақ**	**БӨЖ**	**БОӨЖ**
		6	24	9	51

7.	**Оқытушылар туралы ақпарат**		
№	**Аты- жөні**	**Дәрежесі, лауазымы**	**Электрондық пошта**
1.	Бекмурзаева Эльмира Куанышевна	каф.меңгерушісі, м.ғ.д., профессор,	Elmira-bek@mail.ru
2.	Садыкова Гульжан Сапаровна	м.ғ.к., доцент м.а.	gulzhan2171@mail.ru
3.	Ахаева Лаура Жаксылыковна	ассистент	Laura1990a00@mail.ru
4	Байдуллаев Бахрам Музаффарович	ассистент	bbm2055@mail.ru
5	Токтарова Гульназ Абдималиковна	ассистент	Toktar_8585@mail.ru
6	Балабек Гаухар Бақытжанқызы	ассистент	balabek.g@mail.ru

8	**Тақырыптық жоспар**					
Апта / күн	**Тақырып атауы**	**Қысқаша мазмұны**	**Оқу нәтижесі**	**Сағат саны**	**Оқыту түрі/ әдістер/ оқыту техноло-гиялары**	**Бағалау әдістері/түрі**
1	**Дәріс.Тақырыбы:** Тыныс алу жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру және жалпы қарау,кеуде торының	Тыныс алу жүйесінде патологиясы бар науқастардың шағымдары мен анамнезі. Кеуде клеткасының пальпациясы: кеуде	ОН 1	1	Дәріс шолу	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама

	пальпациясы және перкуссиясы, Диагностикалық мәні. Қалыпты және патологиялық жағдайдағы өкпе аускультациясы.	клеткасы серпімділігін анықтау әдісі; дауыс дірілін анықтау әдісі және оның өзгерістері. Өкпе перкуссиясы: өкпе перкуссиясының және ашық өкпелік дыбыстың физикалық негіздері. Өкпе аускультациясы: өкпе аускультациясының ережелері, тәртібі, техникасы.Диагностикалық мәні.				
	Тәжірибелік сабақ.Тақырыбы:Тыныс алу жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру, қарау және кеуде торшасын пальпациялау, перкуссиялау, аускультациялау. Диагностикалық мәні.	Тыныс алу ағзаларының ауруларымен ауыратын науқастарды сұрастыру: негізгі, екіншілік шағымдары, олардың патогенезі. Аурудың даму және өмір анамнезі ерекшеліктері: тыныс алу жүйесінің ауруларының дамуындағы факторлардың рөлі. Кеуде торшасын статистикалық және динамикалық қарау. Тыныс алу жиілігін, түрін және ырғағын анықтау. Кеуде торшасын пальпациялау. Кеуде торшасының резистенттілігін және дауыс дірілін анықтау. Өкпенің салыстырмалы перкуссиясы: жүргізу әдістері, диагностикалық маңызы. Өкпенің топографиялық перкуссиясы өкпенің жоғарғы және төменгі шекараларын, Кренинг алаңын анықтау әдістері. Диагностикалық маңызы. Өкпенің төменгі жиегінің белсенді жылжымалылығын анықтау әдісі, диагностикалық маңызы. Өкпе аускультациясының негізгі ережелері. Негізгі	ОН 1,2	4	Дебат, тәжірибелік дағдыларды сұрау	ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу

		тыныс шулары. Везикулярлы және бронхиалды тыныстың пайда болу механизмі. Бронхофония. Жанама тыныс шулары. Сырылдардың, крепитацияның, плевра үйкеліс шуының пайда болу механизмі. Жанама тыныс шуларының дифференциалды диагностикасы. Өкпелік синдромдар.				
	ОБӨЖ/ БӨЖ Тақырыбы: Тыныс алу ағзаларының лабораторлық-аспаптық зерттеу әдістерінің диагностикалық маңызы. Сыртқы тыныс қызметін зерттеу.	Зертханалық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және жүрек-қантамыр жүйесінің патологиялық процессінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 3	1/6	Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ тексеру-парағы
2.	**Дәріс.Тақырыбы:**Жүрек-қантамыр жүйесінде патологиялары бар науқастарды сұрастыру, қарау, пальпациясы және перкуссиясы. Диагностикалық мәні	Жүрек-қантамыр жүйесінің патологиялары бар науқастарды сұрастыру. Жүрек-қантамыр жүйесінің физиологиялық жағдайдағы физикалді зерттеу әдістерінің мәліметтері. Жалпы қарау: • жалпы жағдайы, санасы, төсектегі қалпы, дене бітімі, тері және шырышты қабаттарды қарау, тырнақтар мен саусақ фалангаларын қарау; -жүрек аймағын қарау – жүрек ұшының соққысы, оның орналасуы. Жүрек аймағын пальпациялау: –жүрек ұшының соққысын анықтау, жүрек ұшы соққысын пальпациялау ережелері, оның физиологиялық сипаттамасы немесе қасиеттері -	ОН 4	1	Дәріс-Шолу	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама

		локализациясы, көлемі, биіктігі, күші. Жүрек перкуссиясы: –перкуссия мақсаты; жүрек перкуссиясының ережелері мен тәртібі - дәрігердің, волонтердің қалпы, плессиметр саусақты қою, соққы күші; -жүректің салыстырмалы тұйықтығының шекараларын анықтау –сол, оң және жоғарғы, дәрігер, волонтер қалпы, плессиметр саусақты қою, соққы күші; - жүректің абсолютті және салыстырмалы тұйықтығының шекараларын, -тамыр шоғырының және жүрек конфигурациясының шекараларын анықтау - ережелері мен тәртібі, дәрігердің, волонтердің қалпы, плессиметр- саусақты қою, соққы күші;				
	Тәжірибелік сабақ.Тақырыбы: Жүрек-қантамыр жүйесінде патологиясы бар науқастардың кеуде торшасын пальпациялау, сұрастыру, қарау. Жүрек перкуссиясы. Қалыпты жағдайда жүрек және қантамырларды аускультациялау. Диагностикалық мәні.	Науқастардың жүрек-қантамыр жүйесі ауруларына тән шағымдары, негізгі және қосымша. Жүрек аймағын қарау, табылған өзгерістердің диагностикалық маңызын анықтау. Жүрек аймағын пальпациялау. Жүрек ұшы соққысы: анықтамасы, түсінігі, зерттеу әдістері. Теріс мәнді жүрек ұшы соққысының пайда болу себептері. Ірі қантамырларын қарау және пальпациялау. Артериялық пульсті зерттеу. Аурулар кезінде жүрек аймағындағы өзгерістер. Жүрек перкуссиясы: жүректің абсолютті және салыстырмалы	ОН 1,2	3	кіші топпен жұмыс , тәжірибелік дағдыларды сұрау	ауызша сұрау, тест сұрақтарын шешу

		тұйықтығының шекаралары. Анықтау әдістері. Диагностикалық маңызы. Жүрек мықынын анықтау, оң және сол жақ контурын және жүрек конфигурациясын анықтау әдісі. Жүрек аускультациясының техникасы мен әдістері. Тыңдау тәртібі. Қақпақшалардың шынайы проекциясын тыңдау орындары. Дені сау адамдағы жүрек тондарының аускультативті сипаттамасы. Тондардың пайда болу механизмдері. Диагностикалық маңызы.				
	ОБӨЖ/БӨЖ **Тақырып:** Жүрек-қантамыр аурулары кезінде лабораторлық және аспаптық зерттеу әдістерінің диагностикалық маңызы.	Зертханалық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және жүрек-қантамыр жүйесінің патологиялық процессінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 3	1/6	Презентация қорғау ,тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру ды қабылдау,	БӨЖ тексеру-парағы
3.	**Дәріс. Тақырыбы:** Асқорыту жүйесіндегі патологиясы бар науқастарды сұрастыру, қарау және пальпациялау, перкуссиялау, аускультациялау. гастроэнтерологиядағы жетекші клиникалық синдромдардың диагностикалық мәні.	Асқорыту жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру. Асқорыту жүйесін физиологиялық жағдайда физикалдік зерттеу әдістердің мәліметтері. Асқорыту жүйесінде патологиясы бар науқастарды жалпы қарау. Объективті зерттеу әдістері: асқазан-ішек жолы ауруларын қарау, іштің беткей және терең пальпациясының диагностикалық маңызы, бауыр және көкбауыр перкуссиясы, құрсақ қуысы ағзаларының аускультациясы. Тері жабындыларын, ауыз	ОН 4	1	Дәріс-Шолу	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама

		қуысын және ішті отырғанда және жатқан қалпында қарау. Образцов әдісі бойынша іштің терең пальпациясы. Шолпыл шуылын анықтау				
	Тәжірибелік сабақ.Тақырыбы:Асқ орыту жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Асқазан-ішек жолдары ауруларына тән щағымдар. Ауыз қуысын қарау. Жалпы қарау және алынған мәліметтерді бағалау. Ішті қарап бағалау және клиникалық сипаттамасы. Образцов-Стражеско әдісі бойынша іштің беткей пальпациясын жүргізу техникасы мен әдісі. Образцова-Стражеско әдісімен іштің терең пальпациясын жүргізу техникасы мен әдісі. Асқазанның төменгі шекарасын анықтау техникасы мен әдісі. Құрсақ қуысындағы бос сұйықтықты анықтау мақсатында жасалатын ішті перкуссиялаудың техникасы мен әдісі.	ОН 1,2	3	Сабақ тақырыбын талқылау, дебат , тәжірибелік дағдыларды сұрау	ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырып: Асқорыту жүйесінің жоғарғы және төменгі бөлігінің ауруларымен науқастарға аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу әдістемесі және дайындау.	Аспаптық зерттеудің негізгі әдістерімен танысу және ас қорыту жүйесінің жоғарғы және төменгі бөлігінде патологиялық процесінің критерийі болып табылатын бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.	ОН 3	2/6	Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ-ге арналған тексеру-парағы
	Аралық бақылау-1	Дәрістер, практикалық сабақтар және ОБӨЖ/БӨЖ материал-дары бойынша білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.	ОН1 ОН2 ОН3 ОН4		Тәжірибелік дағдыларды қабылдау, тестілеу	Тестілік бақылау, тексеру парағы
4	**Тәжірибелік сабақ.Тақырыбы:** Зәр шығару-жыныс жүйесінде патологиясы бар науқастарды	Науқасты сұрастыру (шағымдарын зерттеу және оларды интерпретациялау). Науқасты қарау (міндетті түрде науқастың жалпы	ОН 4	4	Дебат, тәжірибелік дағдыларды сұрау	ауызша сұрау, жағдайлық есептерді шешу

	зерттеу әдістері. Зәр шығару жүйесінде патологиясы бар науқастарды лабораторлық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	жағдайына, белсенділігіне, төсектегі қалпына, дене бітіміне,шел-май қабаттарынарына, бұлшықеттеріне, рықтау мен дене салмағының артуына,су жиналуына байланысты, тері жабындыларының түсінің өзгерісіне, геморрагиялық және басқада өзгерістердің пайда болуына мән беру). Науқас пальпациялау мен перкуссиялау. ЖЗА өткізуге, Зимницкий, Реберг сынамаларына зәрді жинау, оның патологиялық және қалыпты жағдайдағы көрсеткіштері. Қан сарысуындағы креатинин, мочевина және қалдық азотты анықтаудың қағидалары, олардың қалыпты және патологиядағы көрсеткіштері. Радиоизотопты рентгенді жүргізудің қағидасы, диагностикалық мүмкіндіктері. Экскреторлы урография жүргізудің дайындығы мен техникасы қалыпты және патологиялық жағдайлардағы көрсеткіштері. Шумақтық фильтрация жылдамдығын анықтау: CKD-EPI формуласы бойынша санақтық ШФЖ. Визиуальды зерттеу әдістері: рентгенологиялық және ультрадыбыстық. Эндоскопиялық зерттеу әдістерінің маңызы.				
	ОБӨЖ/БӨЖ **Тақырыбы:** Зәр шығару жүйесінің жетекші клиникалық синдромдарындағы	Зәр шығару жүйесінің жетекші клиникалық синдромдарындағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері.	ОН 1/2	1/6	Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық	БӨЖ-ге арналған тексеру-парағы

	зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің диагностикалық маңызы.				есептерді құрастыру	
5.	**Дәріс.Тақырыбы:** Эндокринді жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Эндокринді жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру. Эндокринді жүйенің физикалді зерттеу әдістерінің мәліметтері. Жалпы қарау: тері жабындыларын, бетті, қабақтарды қарау. Қалқанша безін пальпациялау әдісі.	ОН 3	1	Дәріс-Шолу	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама
	Тәжірибелік сабақ.Тақырыбы:Эндокринді жүйенің патологиясы бар науқастарды лабораторлық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	Эндокринді жүйенің патологиясы бар науқастардың шағымдары .Науқастың ауруының даму және өмір анамнезінің ерекшеліктері. Эндокринді жүйесі зақымданған науқастарда анықталған патологиялық симптомдар	ОН 4	3	кіші топпен жұмыс, балалар мен жасөспірімдердің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерімен танысу.	ауызша сұрау, тест тапсырмаларын шешу
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: эндокриндік жүйе ауруларының жетекші клиникалық синдромдарында зертханалық зерттеу әдістерінің диагностикалық маңызы.	Эндокриндік жүйе ауруларының жетекші клиникалық синдромдарын зерттеудің зертханалық әдістері.	ОН 1	1/6	Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ тексеру-парағы
6.	**Дәріс. Таұырыбы:**Қантүзу жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері. Неврологиядағы жетекші клиникалық синдромдар. Диагностикалық маңызы.	Қантүзу жүйесінде патологиясы бар науқастарды сұрастыру. Қантүзу жүйесін физикалді зерттеу әдістерінің мәліметтері. Жалпы қарау: көкбауырды пальпациялау және перкуссиялау әдісі. Ересектердегі неврологиялық статусты тексеру әдістері: қарау, пальпация, сіңір рефлекстерін анықтау.	ОН 2	1	Дәріс-Шолу	Тақырып бойынша Блиц-сауалнама

		Жүйке жүйесінің патологиясы бар науқастарды шағымдарын, ауруының даму және өмір тарихын сұрастыру. Жүйке жүйесі патологиясымен науқастарды сыртқы және локалді қарау әдістері. Жүйке жүйесінің жақымдануының жалпы симптоматологиясы				
	Тәжірибелік сабақ.Тақырыбы: Қантүзу жүйесінде патологиясы бар науқастарды лабораторлық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні. Неврологиядағы жетекші клиникалық синдромдар. Диагностикалық маңызы.	Қантүзу жүйесінің патологиясы бар науқастарды клиникалық зерттеу әдістері. Қантүзу құрылымы. Қалыпты жағдайдағы перифериялық қан көрсеткіші. Қан жүйесі ауруларымен науқастардың шағымдары. Лимфа түйіндерін пальпациялау. Көкбауыр перкуссиясы.	ОН 3	3	кіші топпен жұмыс, тәжірибелік дағдыларды сұрау	ауызша сұрауды бағалауға арналған тексеру парағы
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы: Қан түзу жүйесі ауруларының жетекші клиникалық синдромдарында зертханалық зерттеу әдістерінің диагностикалық маңызы. Жүйке жүйесінің жетекші клиникалық синдромдарындағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері.	Қан түзу жүйесі ауруларының жетекші клиникалық синдромдарын зерттеудің зертханалық әдістері.	ОН 4	1/6	Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	БӨЖ тексеру-парағы
7	**Тәжірибелік сабақ.Тақырыбы:** Ревматологиядағы жетекші клиникалық синдромдар. Диагностикалық маңызы.	Тірек-қимыл аппаратының жетекші клиникалық синдромдары (артрит және артроз) бар науқастарды сұрау, анамнез жинау және объективті зерттеу әдісі.	ОН 1,2	4	кіші топпен жұмыс, тәжірибелік дағдыларды сұрау	ауызша сұрау
	ОБӨЖ/БӨЖ Тақырыбы:	Тірек-қимыл аппараты жүйесін тексеру әдістері	ОН 1	2/6	Тәжірибелік дағдыларды	БӨЖ тексеру-

	Тірек-қимыл аппараты жүйесінің патологиясы бар науқастарды лабораторлық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні.	мен техникасы. Сүйек-бұлшықет тіндері ауруларының, жедел аллергоздардың негізгі симптомдары олардың диагностикалық мәні.			қабылдау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру	парағы
	Аралық бақылау-2	Дәрістер, практикалық сабақтар және ОБӨЖ/БӨЖ материалдары бойын-ша білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.	ОН1 ОН2 ОН3 ОН4		Тәжірибелік дағдыларды қабылдау, тестілеу	Тестілік бақылау, тексеру парағы

9.	**Оқыту әдістері және бақылау түрлері**	
9.1	Дәріс	Шолу,тақырып бойынша Блиц-сауалнама
9.2	Тәжірибелік сабақ	тәжірибелік дағдыларды сұрау, кіші топпен жұмыс, ауызша сұрау, дебат, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді шешу.
9.3	БӨЖ/ БОӨЖ	Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру
9.4	Аралық бақылау	Тәжірибелік дағдыларды қабылдау, тестілеу

10.	**Бағалау критерийлері**				
10.1.	**Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері**				
ОН №	**Оқыту нәтижелері**	**Қанағаттанарлықсыз**	**Қанағаттанарлық**	**Жақсы**	**Өте жақсы**
ОН1	Ішкі аурулардың негізгі клиникалық синдромдары бар ересектердегі патологияның патогенезі мен семиотика негіздері туралы білімі мен түсінігін көрсетеді.	1) семиотика мен синдромның негіздерін, органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлерін анықтай алмайды 2) әртүрлі аурулардың этиологиясын, патогенезін түсіндірмейді.	1) негізгі семиотика мен синдромды анықтаудағы қиындықтар 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлерін біледі 3) әртүрлі аурулардың этиологиясын, патогенезін анықтауды қиындатады.	1) семиотика мен синдромологияның негіздерін анықтайды 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлері туралы білімді қолданады 3) әртүрлі аурулардың этиологиясы, патогенезін түсіндіреді.	1) семиотика мен синдромның негіздерін дербес айқындайды 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеулердің негізгі параметрлерін талдайды. 3) әртүрлі аурулардың этиологиясы, патогенезі мәселелерін талдайды.

ОН2	Ересектермен сұхбат жүргізу әдістерін біледі, емтихан жоспарын құру кезінде ақпарат жинауда клиникалық ойлауды қолданады; негізгі клиникалық синдромдары бар ересектердегі патологиядағы зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің көлемін көрсетеді.	1) семиотика мен синдромның негіздерін, органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлерін анықтай алмайды 2) әртүрлі аурулардың этиологиясын, патогенезін түсіндірмейді.	1) негізгі семиотика мен синдромды анықтаудағы қиындықтар 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлерін біледі 3) әртүрлі аурулардың этиологиясын, патогенезін анықтауды қиындатады.	1) семиотика мен синдромология ның негіздерін анықтайды 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі параметрлері туралы білімді қолданады 3) әртүрлі аурулардың этиологиясы, патогенезін түсіндіреді.	1) семиотика мен синдромның негіздерін дербес айқындайды 2) органдар мен жүйелердің патологиялық процестерін зертханалық және аспаптық зерттеулердің негізгі параметрлерін талдайды. 3) әртүрлі аурулардың этиологиясы, патогенезі мәселелерін талдайды.
ОН3	Ересектермен сұхбат жүргізу әдістерін біледі, емтихан жоспарын құру кезінде ақпарат жинауда клиникалық ойлауды қолданады; ішкі аурулар патологиясындағы зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің көлемін белгілейді, синдромдық диагнозды	1) пациентті сұрауға, физикалық тексеруге, тексеру жоспарын жасауға қабілетсіз. Әріптестермен мүлде дұрыс қарым-қатынас жасай алмайды.	1) пациенттерге сұрау салу, физикалық тексеру жүргізу кезінде дәлсіздіктерге жол береді 2) зерттеу жоспарын жасау кезінде ақпарат жинау қиынға соғады; 3) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулерді негіздей алмайды. Әріптестермен қарым-қатынас жасау қиынға соғады.	1) пациенттерге сұрақ-жауап, физикалық тексеру жүргізеді 2)зерттеу жоспарын жасау кезінде ақпарат жинауды жүргізеді 3) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің белгіленген көлемін негіздейді. Әріптестермен қиындықсыз	1) сұрау салу және физикалық тексеру жүргізу әдістерін еркін меңгерген 2) дербес өткізеді сұрақ қою, науқастарды физикалық тексеруден өткізеді 3) клиникалық ойлау ақпарат жинауда зерттеу жоспарын құрады 4) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің белгіленген көлемін негіздейді. Әріптестермен

	тұжырымдайды, ауру тарихын толтырады			қарым-қатынас жасайды.	қарым-қатынасы өте жоғары деңгейде.
ОН4	Пациенттерге және олардың отбасы мүшелеріне ақпаратты, идеяларды, проблемаларды және шешімдерді жеткізеді және пациенттермен, олардың туыстарымен және әріптестерімен өзара әрекеттесу кезінде этикалық және деонтологиялық тәжірибені меңгереді.	1) пациентті сұрауға, физикалық тексеруге, тексеру жоспарын жасауға қабілетсіз. Әріптестермен мүлде дұрыс қарым-қатынас жасай алмайды.	1) пациенттерге сұрау салу, физикалық тексеру жүргізу кезінде дәлсіздіктерге жол береді 2) зерттеу жоспарын жасау кезінде ақпарат жинау қиынға соғады; 3) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулерді негіздей алмайды. Әріптестермен қарым-қатынас жасау қиынға соғады.	1) пациенттерге сұрақ-жауап, физикалық тексеру жүргізеді 2)зерттеу жоспарын жасау кезінде ақпарат жинауды жүргізеді 3) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің белгіленген көлемін негіздейді. Әріптестермен қиындықсыз қарым-қатынас жасайды.	1) сұрау салу және физикалық тексеру жүргізу әдістерін еркін меңгерген 2) дербес өткізеді сұрақ қою, науқастарды физикалық тексеруден өткізеді 3) клиникалық ойлау ақпарат жинауда зерттеу жоспарын құрады 4) зақымдану синдромын нақтылау үшін негізгі және қосымша зерттеулердің белгіленген көлемін негіздейді. Әріптестермен қарым-қатынасы өте жоғары деңгейде.

Тәжірибелік дағдыларын бағалауға арналған бақылау парағы		
Бақылау формасы	**Бағасы**	**Бағалау критерилері**
Тәжірибелік дағдыларды сұрау	**Өте жақсы** Келесі бағаларға сәйкес: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	-Білім алушы қателіктер немесе дәлсіздіктер жібермеген, тұжырымдамалар мен бағыттарды терең түсінеді, материалды сыни тұрғыдан бағалайды, басқа пәндерден алынған білімді біріктіреді. А деңгейіне ұқсас, бірақ сыни талдаудың тереңдігі сәл төмендеуі мүмкін.
	Жақсы Келесі бағаларға сәйкес: B+(3,33;85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%) C+(2,33; 70-74%))	Білім алушы жеңіл қателіктер немесе кемшіліктер жіберген, бірақ оларды өз бетінше түзеткен. Материалды жүйелеуде оқытушының көмегімен жұмыс істейді. B+ бағасына ұқсас, бірақ материалды жүйелеу үшін оқытушының көмегі қажет. Қателіктер мен қиындықтар айқын байқалады, бірақ мағынаны бұзатын ірі қателіктер жоқ. Принципті қателіктер жіберілген, олар оқытушының көмегімен түзетілген. Материал жартылай меңгерілген.

	Қанағаттанарлық Келесі бағаларға сәйкес: C(2,0; 65-69%) C-(1,67;60-64%) Д+(1,33; 55-59%) Д(1,0; 50-54%)	Білім алушы баяндауда қиындықтарға тап болады, тек мұғалім көрсеткен оқу әдебиетімен шектеледі. Көптеген қателіктер бар, материалды жүйелеу қиындықпен жүзеге асады. Жауап бөлшектенген, материалды түсіну шектеулі. Қиындықтар бар, тақырыптар әлсіз меңгерілген.
	Қанағаттанарлықсыз Келесі бағаларға сәйкес: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24 %)	-Тәжірибелік дағдыларды орындай алмайды. -Топпен жұмыс жасауда қатыспайды. -Оқытушының қойылған сұрақтарына спецификалық терминологияны қолданбай, елеулі қателіктер жіберіп жауап береді. -Ситуациялық есептерді 0-49% шешеді.

10.2	**Бағалау әдістері және критерийлері**				
	Тәжірибелік сабаққа арналған чек парағы				
	Бағалау критерийлері	**Деңгей**			
		Өте жақсы	**жақсы**	**Қанағаттанарлық**	**Қанағаттанарлықсыз**
Тәжірибелік тапсырма:					
1	Тәжірибелік дағдыларды меңгеру, кіші топтарда жұмыс жасау	30	21	15	0
2	Осы тапсырманың сұрақтарына ауызша жауап	30	21	15	0
3	Тест тапсырмаларын орындау	12	8	6	0
4	Ситуациялық есептерді шешу	28	20	14	0
	Жалпы:	**100**	**70**	**50**	

Бағалау формасы	**Бағасы**	**Бағалау критерийлері**
Жағдайлық есепті шешу	Өте жақсы: A (4,0; 95-100%)	Білім алушы есептерді шешуге белсене қатысты, түпнұсқа және аналитикалық ойлау қабілетін көрсетті, материалды терең меңгерді, пәнаралық тәсілді және басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
	A- (3,67; 90-94%)	А бағалауына ұқсас, бірақ түпнұсқалық немесе пәнаралық деңгейі сәл төмендеген. Жауап толық және дәлелді.
	Жақсы: B+ (3,33; 85-89%)	Есептерді шешуде белсенді қатысу байқалды, материалды жақсы меңгергені көрсетілді, аздаған дәлсіздіктер немесе қателіктер болды, оларды өздігінен түзетті.
	B (3,0; 80-84%)	Материалды білуі жеткілікті, есептерді шешуде бастамашылық танытқан, қателіктер бар, бірақ өрескел емес, оқыту саналы түрде жүргізілген.
	B- (2,67; 75-79%)	Логикада немесе дәлелдеуде кемшіліктер бар, белсенділігі орташа, түзетілген олқылықтар кездеседі.
	C+ (2,33; 70-74%)	Материалды білуі үстірт, негіздік қателіктер жіберілген,

		олар мұғалімнің түрткісімен түзетілді. Белсенділігі жартылай.
	Қанағаттанарлық: C (2,0; 65-69%);	Білім алушы топ ішінде көзге түсе қойған жоқ, материалды жүйелеуде қиындықтарға тап болды, тапсырманың мәнін әрдайым түсіне бермеді, тек базалық ақпаратты пайдаланды.
	C- (1,67; 60-64%);	Қатысуы әлсіз, білімі үзік-үзік, маңызды логикалық қателіктер жіберілген. Мұғалімнің тұрақты қолдауы қажет.
	D+ (1,33; 55-59%)	Топтық жұмысқа іс жүзінде үлес қосқан жоқ, едәуір қиындықтарға тап болды, тақырыпты түсінуі бастапқы деңгейде.
	D (1,0; 50-54%)	Бастама жоқ, жұмыс барысында едәуір қиындықтар туындайды, қателер түзетілмеген, материал өте әлсіз меңгерілген.
	Қанағаттанарлықсыз: FX(0,5;25-49)	Есептерді шығаруға қатыспады, жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберді, ой қорытуларында логика жоқ, ғылыми терминологияны қолданбайды.
	F (0; 0-24)	Тапсырмаға мүлде қатыспау, өрескел және жүйелі қателіктер, тапсырманың мәнін түсінбеу, білімнің ең төменгі деңгейінің болмауы.

Тест тапсырмаларын орындау	**Өте жақсы** A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Білім алушылар тест тапсырмаларының 90-100%-ын дұрыс орындады.
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%).	Білім алушылар тест тапсырмаларының 70-89%-ын дұрыс орындады.
	Қанағаттанарлық: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 50-59%) D- (1,0; 50-54%)	Білім алушылар тест тапсырмаларының 50-69% ын дұрыс орындады.
	Қанағаттанарлықсыз: FX (0,5;25-49%) F (0; 0-24%)	Білім алушы тест тапсырмаларының 50%-ынан азына дұрыс жауап берді.

БӨЖ -ге арналған тексеру парағы		
Презентацияны дайындау және қорғау		
№	**Бағасы**	**Бағалау критерийлері**
	Өте жақсы: A (4,0; 95-100%)	Презентацияны өз бетінше орындап, уақытында тапсырған. 20-дан кем емес слайд қамтиды. 5-тен кем емес әдеби дерек көздері пайдаланылған. Слайдтар мазмұнды, құрылымды және қысқа. Қорғау кезінде білім алушы тақырыпты терең меңгерген, материалды логикалық түрде баяндайды, сұрақтарға жауап

		бергенде қателік жібермейді.
	A- (3,67; 90-94%)	Барлық А бағалау критерийлері сақталған, бірақ жалпы қорғаныс сапасына әсер етпейтін бір ғана маңызды емес ұсақ кемшілік немесе жауап беруде шағын қателік байқалуы мүмкін.
	Жақсы: B+ (3,33; 85-89%)	Презентацияны өз бетінше орындап, уақытында тапсырған, 17-ден кем емес слайд қамтиды, 4-тен кем емес дерек көздері пайдаланылған. Материал жалпы логикалық түрде баяндалған, студент жақсы білімдерін көрсетеді. Кішкентай қателіктер бар, оларды студент өзі түзетеді.
	B (3,0; 80-84%)	B+ бағалау критерийіне ұқсас, бірақ баяндау деңгейі сенімді емес, талқылау кезінде оқытушының қолдауы қажет.
	B- (2,67; 75-79%)	Презентацияның көлемі мен құрылымы талаптарға сай, бірақ безендіру деңгейі әлсіз, қателерді студент әрдайым байқамайды, жауап деңгейі қанағаттанарлық.
	C+ (2,33; 70-74%)	Презентация формалды түрде орындалған, слайдтардың құрылымы нашар, бірақ негізгі ақпарат қамтылған. Студенттің жауаптары толық емес, оқытушының нақтылауын қажет етеді.
	Қанағаттанарлық: C (2,0; 65-69%);	Презентация уақытында тапсырылған, 14-тен кем емес слайд және 3 дереккөзі бар, слайдтар мазмұны аз. Студент жауаптарында негізгі қателіктер жіберіп, қорғану кезінде қиындықтарға ұшырайды.
	C- (1,67; 60-64%);	Презентация құрылымы әлсіз, тақырыпқа қатысты білім үстірт, студент талқылау кезінде адасып, материалды базалық түсінуде қателіктер жібереді.
	D+ (1,33; 55-59%)	Көлемі минималды түрде талаптарға сәйкес келеді. Слайдтар тақырыпты нашар ашады, студенттің жауаптары бөлшектенген және көптеген қателіктерге толы.
	D (1,0; 50-54%)	Формалды түрде орындалған, баяндаудың логикасы жоқ, тақырыпты нашар түсінеді, сұрақтарға жауаптары дұрыс емес немесе мүлде жоқ.
	Қанағаттанарлықсыз: FX(0,5;25-49)	Презентация уақытында тапсырылмаған, көлемі 11 слайдтан аз, дереккөздері 2-ден кем. Слайдтар мазмұнсыз, автор материалды меңгермеген және қорғану кезінде ірі қателіктер жібереді.
	F (0; 0-24)	Презентация жоқ немесе барлық талаптарға сай келмей орындалған, қорғаныс жүргізілмеген немесе сәтсіз өткен, автор тақырып бойынша негізгі сұрақтарға жауап бере алмайды.

	Құрастырылған тест тапсырмаларын бағалау	
№	**Бағасы**	**Бағалау критерийлері**
1	**Өте жақсы** A (95-100%)	Тест тапсырмаларында 20 сұрақ бар. Жауаптың 5 нұсқасы бар. Тест тапсырмалары лексикалық сауатты құрастырылған. Белгіленген мерзімде тапсырылды. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, нақты тұжырымдалған. Тесттің мазмұны тек бір толық ойға ие және дұрыс жауаптар дұрыс белгіленген. Нормативтік құжаттарды, сондай-ақ осы тақырып бойынша жаңа ғылыми-статистикалық материалдарды пайдалану.
	A- (90-94%)	Тест тапсырмаларында 20 сұрақ бар. Жауаптың 5 нұсқасы бар. Тест тапсырмалары лексикалық сауатты құрастырылған. Белгіленген

		мерзімде тапсырылды. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, нақты тұжырымдалған. Тесттің мазмұны тек бір толық ойға ие және дұрыс жауаптар дұрыс белгіленген.
2	**Жақсы** B+ (85-89%)	Тест тапсырмаларында 20 сұрақ бар. Жауаптың 5 нұсқасы бар. Белгіленген мерзімде тапсырылды. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, нақты тұжырымдалған. дұрыс жауаптар дұрыс белгіленген. Сұрақтарды құрастыруда "кейде", "әрқашан", "ешқашан", "жиі"сөздері қолданылады.
	B (80-84%)	Тест тапсырмалары кемінде 20 сұрақтан тұрады. Жауаптың 5 нұсқасы бар. Белгіленген мерзімде тапсырылды. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, нақты тұжырымдалған. Жауаптардың бірдей және барабар нұсқалары. Жауаптар алгоритмі бар және дұрыс жауаптар дұрыс белгіленген. Құрастыру кезінде орфографиялық қателіктер жіберілді.
	B- (75-79%)	Тест тапсырмалары кемінде 18 сұрақтан тұрады және белгіленген мерзімде тапсырылған. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, нақты тұжырымдалған. Құрастыру кезінде орфографиялық қателіктер жіберілді. Дұрыс жауаптар дұрыс белгіленген. Тапсырмада жауаптың тек 4 нұсқасы бар.
	C+ (70-74%)	Тест тапсырмалары 16 кем емес сұрақтан тұрады және белгіленген мерзімде тапсырылған. Мәтіннің негізі мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, нақты тұжырымдалған. Құрастыру кезінде орфографиялық қателіктер жіберілді. Дұрыс жауаптар дұрыс белгіленген. Тапсырмада жауаптың тек 4 нұсқасы бар.
3	**Қанағаттанарлық** C (65-69%)	Тест тапсырмаларында 15 сұрақ болады. Тесттер уақтылы тапсырылмаған. Мәтіннің негізі мағынасыз. Тест тапсырмалары бар, анық емес, дұрыс емес, нақты емес. Тапсырмада жауаптың тек 4 нұсқасы бар.
	C- (60-64%)	Тест тапсырмаларында 14 сұрақ болады. Тесттер уақтылы тапсырылмаған. Мәтіннің негізі мағынасыз. Тест тапсырмалары бар, анық емес, дұрыс емес, нақты емес. Тапсырмада жауаптың тек 3 нұсқасы бар. Тапсырманың жауаптарында "барлық жауаптар дұрыс/барлық жауаптар дұрыс емес" және "жоғарыда айтылғандардың бәрі/төменде айтылғандардың бәрі" бар.
	D+ (55-59%)	Тест тапсырмаларында 12 сұрақ болады. Тесттер уақтылы тапсырылмаған. Мәтіннің негізі мағынасыз. Тест тапсырмалары бар, анық емес, дұрыс емес, нақты емес. Тапсырмада жауаптың тек 3 нұсқасы бар. Тапсырма сұрақ түрінде жасалады. Кейбір тапсырмалар тақырыпқа сәйкес келмейді.
	D – (50-54)	Тест тапсырмаларында 10 сұрақ бар. Тесттер уақтылы тапсырылмаған. Мәтіннің негізі мағынасыз. Тест тапсырмалары бар, анық емес, нақты емес. Барлық дұрыс жауаптар дұрыс белгіленбеген.
4	**Қанағаттанар лықсыз** FX (25-49%)	Тест тапсырмаларында 10-нан кем сұрақ бар. Мәтіннің мазмұны жоқ, сұрақтың тұжырымы анық емес. Жауаптарда бір тұтастық және жауап алгоритмі жоқ.Уақытылы тапсырылмаған.
	F(0-24%)	Тесттер құрастырылмаған.

Бағалау формасы	Бағасы	Бағалау критерийлері
Ситуациалық есепті құрастыру	**Өте жақсы:** A (4,0; 95-100%)	Мәселе терең зерттелген, шынайы немесе шындыққа жақын жағдайды бейнелейді. Тапқырлық танытылған, әртүрлі пәндерден алынған білімдер біріктірілген. Мәселенің шарттары нақты, логикалық тұрғыда негізделген, тұжырымдары дұрыс. Талдау мен шешудің бірнеше деңгейі болуы мүмкін.
	A- (3,67; 90-94%)	Мәселе жақсы құрылымдалған, шынайы контексті бар, пәнаралық тәсіл қолданылған, бірақ тереңдігі сәл төменірек. Логика мен анықтық бар, алайда тың идеялар сәл әлсізірек көрініс тапқан.
	Жақсы: B+ (3,33; 85-89%)	Міндет ұқыпты орындалған, контексті бар, тақырыпқа байланысты білімдер қолданылған. Шағын логикалық немесе стильдік кемшіліктер болған, бірақ олар өз бетінше түзетілген. Жалпы алғанда, тәсіл аналитикалық сипатта.
	B (3,0; 80-84%)	Жағдай шынайы, тапсырманың құрылымы түсінікті. Белгілі бір шығармашылық бар, бірақ шектеулі. Тұжырымдарда немесе логикада кейбір кемшіліктер бар, алайда олар маңызды емес.
	B- (2,67; 75-79%)	Тапсырмада логика немесе анықтық жағынан кемшіліктер бар. Контекст берілген, бірақ беткейлік. Білімді қолдануға талпыныс байқалады, алайда терең талдау жасалмаған. Автордың белсенділігі орташа деңгейде.
	C+ (2,33; 70-74%)	Тапсырманың контексті формалды түрде сипатталған. Логикада немесе шарттарды қоюда принципті қателер бар. Кейбір мәселелер нұсқау арқылы түзетілген.
	Қанағаттанарлық: C (2,0; 65-69%);	Тапсырманың құрылымы әлсіз, зерттеліп жатқан тақырыптың мәнін ашпайды. Жалпы тұжырымдар көп, контекст жеткілікті түрде қарастырылмаған, логикалық қателіктер жіберілген.
	C- (1,67; 60-64%);	Ситуациялық тапсырма формалды, тақырып беткейлік түрде түсінілген. Қателіктерді түзету үшін оқытушының тұрақты көмегі қажет.
	D+ (1,33; 55-59%)	Мәселелер тапсырмада үстірт немесе дұрыс емес сипатталған. Контекст жоқ немесе тақырыппен байланысты емес. Толықтыруды қажет етеді.
	D (1,0; 50-54%)	Тапсырманың шарттары талап етілген тақырыпты көрсетпейді. Үлкен қателіктер бар, логика жоқ. Материал нашар меңгерілген.
	Қанағаттанарлықсыз FX(0,5;25-49)	Тапсырма талаптарға сай келмейді. Тақырыппен байланыс жоқ, көптеген үлкен қателіктер бар. Логика мен құрылым бұзылған.
	F (0; 0-24)	Тапсырма мүлде жоқ немесе оның құрылымы,

		логикасының оқу тақырыбымен байланысы жоқ. Тапсырманы мүлдем түсініксіз..

Аралық аттестаттауға арналған тексеру парағы		
Бақылау түрі	**Баға**	**Бағалау белгілері**
Тестілеу	**«Өте жақсы»** Келесі бағаларға сәйкес A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%).	90-100% дұрыс жауаптар.
	«Жақсы» Келесі бағаларға сәйкес B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%).	70-89% дұрыс жауаптар.
	«Қанағаттанарлық» Келесі бағаларға сәйкес C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); Д+ (1,33; 55-59%); Д - (1,0; 50-54%)	50-69% дұрыс жауаптар.
	«Қанағаттанарлықсыз» Келесі бағаларға сәйкес F_X (0,5; 25-49%); F (0; 0-24 %).	50%-дан төмен дұрыс жауаптар.

11.	**Оқу ресурстары**
Электрондық ресурстар	• Электронная библиотека ЮКМА - https://e-lib.skma.edu.kz/genres • Республиканская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – http://rmebrk.kz/ • Цифровая библиотека «Aknurpress» - https://www.aknurpress.kz/ • Электронная библиотека «Эпиграф» - http://www.elib.kz/ • Эпиграф - портал мультимедийных учебников https://mbook.kz/ru/index/ • **ЭБС IPR SMART** https://www.iprbookshop.ru/auth • информационно-правовая система «Заң» - https://zan.kz/ru • Medline Ultimate EBSCO • eBook Medical Collection EBSCO Scopus - https://www.scopus.com/
Электронды оқулық	1) Ivashkin, V. T. Internal diseases propedeutics [Электронный ресурс]: textbook. - Электрон. текстовые дан. (142Мб). - М: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск 2) Ішкі аурулар./Бимурзаев Ғ.Н., Зарипова Г.К. , 2020. https://aknurpress.kz/reader/web/2594 3) Ішкі аурулар пәнінен клиникалық тапсырмалар жинағы. Ержанова Г.А., МухановаА.К., 2016/ https://aknurpress.kz/reader/web/2370 4) Ішкі аурулар пропедевтикасынан жағдаяттық тапсырмалар Оразова Б.О., Марченко Т.В., 2016/ https://aknurpress.kz/reader/web/2348 5) Ахметов Қайырғали Жәлелұлы. Ішкі аурулар пропедевтикасы пәнінің клиникалық дәрістері. Алматы: «Эверо», 2020. – 262 бет https://elib.kz/ru/search/read_book/22/ 6) Внутренние неинфекционные заболевания с клинической рентгенологической оценкой КГУ им. А. Байтурсынова, 2011. – 94 с. http://rmebrk.kz/book/1024356 7) Ajay K. Singh. Joseph Loscalzo. The Brigham Intensive Review of

Internal Medicine Question and Answer Companion: Oxford: Oxford University Press. 2014// eBook Collection EBSCO
8) Thomas Ciesielski .Washington Manual General Internal Medicine Consult: Third edition. Philadelphia : Wolters Kluwer Health. 2017// eBook Collection EBSCO
9) Внутренние болезни. Т. 1 [Электронный ресурс]: учебник / под ред. В. С. Моисеева. - 3-е изд., испр. и доп.- Электрон. текстовые дан. (66.5Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 960
10) Внутренние болезни. Т. 2 [Электронный ресурс]: учебник / под ред. В. С. Моисеева. - 3-е изд., испр. и доп.- Электрон. текстовые дан. (45.1Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. -895
11) Пропедевтика внутренних болезней : Учебник. / Т.С. Рябова, Е.С. Рысс, В.Я. Плоткин и др.. - СПб.:СпецЛит, 2015. - 414 с. http://rmebrk.kz/book/1174389
12) Внутренние болезни в работе врача общей практики :Учебное пособие. / К.Ж. Садыкова, Ш.У. Скендерова, С.К. Саттиева. - Туркестан: Туран, 2017. - 96 с. **http://rmebrk.kz/book/1167635**
13) Пропедевтика внутренних болезней: Учебник. – 6-е изд., I - том
перераб. и доп. – Алматы: Эверо, 2020. – 400 с. https://elib.kz/ru/search/read_book/676/
14) Пропедевтика внутренних болезней: Учебник. – 6-е изд., II - том перераб. и доп. (Учеб. лит. Для студентов медицинских вузов).– Алматы: Эверо, 2020. – 212 с https://elib.kz/ru/search/read_book/682
15) Пропедевтика внутренних болезней: Учебник. – 6-е изд., III – том перераб. и доп. (Учеб. лит. Для студентов медицинских вузов). – Алматы: Эверо, 2020. – 208 с.https://elib.kz/ru/search/read_book/684/
16) Нұрсұлтанова С.Д., Бакирова Р.Е., Мамашалиева С.Б., Беков Е.К., Мадиева Л.С. Жүрек тамыр жүйесінің аурулары бар науқастарды тексеру әдісі және техникасы. Оқу-әдістемелік құрал.- Алматы, «Эверо» баспасы. -2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/705/
17) Ішкі ағза ауруларының пропедевтикасы. Оқулық Айтмбет Б.11- Алматы «Эверо» 2018ж,-568 бет. https://elib.kz/ru/search/read_book/3086/
18) Стрюк, Раиса Ивановна. Внутренние болезни: в 3 ч. : Ч. 1учебник / Р. И. Стрюк, И. В. Маев; [Перв. Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова]. - Алматы: Эверо, 2016. - URL: http: https://elib.kz/ru/search/read_book/2766/.
19) Стрюк, Раиса Ивановна. Внутренние болезни: в 3 ч.: Ч. 2учебник / Р. И. Стрюк, И. В. Маев - Алматы: Эверо, 2016. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/2767/
20) Стрюк, Раиса Ивановна. Внутренние болезни: в 3 ч.: Ч. 3учебник / Р. И. Стрюк, И. В. Маев. - Алматы : Эверо, 2016. – URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/2768/
21) Пименов, Ю. С. Внутренние болезни. Том 1: учебное пособие

/ Ю. С. Пименов, И. В. Роганова, Л. Н. Финько. — Москва: РЕАВИЗ, 2008. — 146 с. / Цифровой образовательный ресурс IPR SMART: https://www.iprbookshop.ru/10141.html
22) Роганова, И. В. Внутренние болезни. Том 2: учебное пособие / И. В. Роганова, В. Ф. Роганов, И. О. Прохоренко. — Москва : РЕАВИЗ, 2008. — 132 с. / Цифровой образовательный ресурс IPR SMART: https://www.iprbookshop.ru/10142.html
23) Клинические задачи по внутренним болезням: учебное пособие / Р. И. Сайфутдинов, Л. К. Козлова, О. В. Бугрова [и др.]. — Оренбург: Оренбургская государственная медицинская академия, 2012. — 152 с. -URL: https://www.iprbookshop.ru/21817.html

Әдебиет

Негізгі:

1) Василенко, В. Х. Пропедевтика внутренних болезней. Т. 1. : Учебник / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ; . - Алматы :Newbook, 2021. - 400. с.
2) Василенко, В. Х. Пропедевтика внутренних болезней. Т. 2. : Учебник / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ; . - Алматы :Newbook, 2021. - 212. с.
3) Василенко, В. Х. Пропедевтика внутренних болезней. Т. 3. : Учебник / В. Х. Василенко, В. В. Василенко ; . - Алматы :Newbook, 2021. - 208. с.
4) Мухин , Н. А. **Ішкі аурулар** пропедевтикасы: оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015 Ахметов, Қ. Ж. Ішкі аурулар пропедевтикасы пәнінің клиникалық дәрістері [Мәтін] : оқу құралы / Қ. Ж. Ахметов. - Алматы : New book, 2022. - 266 с.
5) Василенко, В. Х. Ішкі аурулар пропедевтикасы. Т. 1. :оқулық / мем. тілге ауд. К. Асқамбай. - Алматы :Эверо, 2015. - 336 б. с
6) Василенко, В. Х. Ішкі аурулар пропедевтикасы. Т. 2 :оқулық / мем. тілге ауд. К. Асқамбай. - Алматы :Эверо, 2015. - 176 б. с
7) Айтбембет, Б. Н.**Ішкі** ағза **ауруларын**ың пропедевтикасы: оқулық Алматы : Эверо, 2014. - 568 бет.-
8) Маколкин, В. И. Ішкі **аурулар**: оқулық. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 976 бет Гребенев, А. Л. Пропедевтика внутренних болезней : учебник / А. Л. Гребенев. - 5-е изд., перераб. и доп. - Алматы :Эверо, 2014. - 520 с
9) "Тыныс алу жүйесі" модулі: интеграцияланғанокулық = **Модуль** "Дыхательная система" : интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.]. - М. : "Литтерра", 2014. - 272 бет.
10) "Жүрек-қан тамырлар жүйесі" модулі : интеграцияланған оқулық = **Модуль** "Сердечно-сосудистая система" : интегрированный учебник / С. Б. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 344 бет. .
11) "Ас қорытужүйесі"модулі: интеграцияланғанокулық = **Модуль"**Пищеварительная система" : интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 376 бет. с. : ил.
12) "Зәршығаружүйесі"модулі: интеграцияланғанокулық **= Модуль** "Мочевыделительная система" : интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. :Литтерра, 2014. - 256 бет. с. : ил.
13) "Қан түзуші жүйесі" модулі: интеграцияланған оқулық = **Модуль**"Кроветворная система" : интеграционный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 288 бет. с.
14) "Эндокриндік жүйе" модулі: интеграцияланған оқулық = **Модуль"**Эндокринная

система" : интеграционный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 328 бет. с.
15) "Тірек-қимылжүйесі" модулі :интеграцияланғаноқулық = **Модуль**"Опорно-двигательная система" : интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. :Литтерра, 2014. - 240 бет. с. : ил.
16) "Жүйкежүйесі" модулі: интеграцияланғаноқулық = **Модуль**"Нервная система" : интегрированный учебник / С. К. Жауғашева [ж. б.] ; жауапты ред. С. Б. Жәутікова, С. Д. Нұрсұлтанова. - М. : "Литтерра", 2014. - 264 бет. с. : ил.
17) Vasilenko, V. K. Propaedeutics of internal diseases. 1-volume: textbook / - Almaty : "Evero" , 2017. - 364 p.
18) Vasilenko, V. K. Propaedeutiks of internal diseases. 2- volum : textbook /. - Almaty : "Evero" , 2017. - 364 p.
19) Vasilenko, V. K. Propaedeutics of internal diseases. 3- volume : textbook /. - Almaty : "Evero" , 2017. - 188 p
20) Ivashkin, V. T. Internal diseases propedeutics : textbook / V. T. Ivashkin, A. V. Okhlobystin. - ; The book is recommended by the Educational and Metodological association onMedical and Pharmaceutical Education of Russia. - M. : GEOTAR-Media, 2016. - 176 p.
21) АйтбембетБ. Н. Ішкі ағза ауруларының пропедевтикасы :оқулық / Б. Н. Айтбембет. - Алматы : ЭСПИ, 2023
22) Диагноз при заболеваниях внутренних органов. Формулировка, классификации : учебное пособие / под ред. В. А. Ахмедова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 256
Қосымша:
1) Омаров, Т. Р. Неотложные состояния в клинике внутренних болезней : учебное пособие / Т. Р. Омаров, В. А. Омарова. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 518 с
2) Диагноз при заболеваниях внутренних органов. Формулировка, классификации : учебное пособие / под ред. В. А. Ахмедова. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. – 256
Мухин, Н. А. Избранные лекции по внутренним болезням : лекция / Н. А. Мухин. - 2-е изд. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - 328 с.
3) Ішкі аурулар бойынша объективтендірілген құрамдастырылған клиникалық емтихан : оқу-әдістемелік құрал = Объективный структурированный клинический экзамен по внутренним болезням : учебно методическое пособие / М. Оспанов атындағы БҚММУ ; құрас. Қ. Ж. Ахметов [ж.б.]. - М. : "Литтерра", 2016. - 368 б.
4) Сырқатнама : оқу-әдістемелік құрал / Г. М. Есенжанова [Ж. б.] ; ҚР ДС жӘД Министрлігі. - 2-бас. толық. және өңд. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2015. - 80 с
Ахметов К.Ішкі аурулар пропедевтикасы пәнінің клиникалық дәрістері;оқу құралы.-Эверо,2014
5) Ахметов Қ. Ж.Ішкі аурулар пропедевтикасы пәнінің клиникалық дәрістері : оқу құралы / Қ. Ж. Ахметов. - Алматы : New book, 2022. - 266 с.
6) Diagnosis of internal diseases by syndromes : training manual / E. K. Bekmurzaeva. - Almaty : Эпиграф, 2022. - 128 с
7) Сейдахметова А. А. Ішкі аурулардың метеорологиялық факторларға тәуелділігі : монография / А. А. Сейдахметова. - Шымкент, 2025. - 108 б. - Мәтін.

12. Пән саясаты

Студенттердің талаптары, сабаққа қатысуы, тәртібі, бағалау саясаты, айыппұлдар, ынталандыру және т.б.

1. Сыныпта арнайы киімде болыңыз (халат, колпак).
2. Сабақ кестесіне сәйкес дәрістерге, практикалық сабақтарға және СРОП-қа міндетті түрде қатысу.

3. Кешікпеңіз, дәрістер мен сабақтарды жіберіп алмаңыз. Ауырған жағдайда деканатқа түскен күннен бастап 30 күн ішінде жарамды мерзімін көрсететін анықтама мен жұмыс парағын ұсыныңыз.
4. Себепсіз босатылған сабақтар орындалмайды. «бж» белгісінің жанындағы электронды журналда себепсіз сабақты босатқан студенттерге «б» ұпайы қойылады және айыппұлдар алынады:
-1 дәрісті жіберіп алғаны үшін айыппұл ұпайы аралық бақылау бағасынан 1,0 балл;
– 1 ОБӨЖ сабағын өткізіп алғаны үшін айыппұл ұпайы БӨЖ бағалауларынан 2,0 балл құрайды.
5. ОБӨЖ сабақтарына қатысу міндетті болып табылады. Студенттер ОБӨЖ болмаған жағдайда, оқу және электронды журналға «бж» белгісі қойылады.
6. Әрбір студент БӨЖ тапсырмаларының барлық формаларын орындауы және кесте бойынша тапсыруы керек.
7. Әр практикалық сабақ пен СРОП үшін барлық студенттер уақытында және нақты дайындалып, тақырыпты талқылауға белсенді қатысуы керек.
8. Жұмыс орнының санитарлық жағдайы мен жеке гигиена үшін жауап беріңіз
9. Сыныптарда тамақтануға қатаң тыйым салынады.
10. Имитациялық муляждармен жұмыс кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтаңыз
11. Академияның ішкі ережелері мен өзін-өзі ұстау этикасын сақтау.
12. Студенттер мен оқытушыларға төзімді, ашық және достық қарым-қатынаста болыңыз.
13. Бөлім мүлкіне ұқыпты қарайды.

13.	**Академияның моральдық және этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат**
13.1	4-т. студенттің ар-намыс кодексі
13.2	Пәнді бағалау саясаты 1. Сабақта білімді бақылаудың бірнеше формалары қолданылады. Журналға орташа баға қойылады. 2. Бақылау түрлерінің бірі бойынша (ағымдағы бақылау, №1 және/немесе №2 аралық бақылау) өту балын (50%) жинамаған Студент пән бойынша емтиханға жіберілмейді. 3. Қорытынды рейтинг пән бойынша емтиханға жіберу 50 балдан (60%) кем болмауы тиіс, ол ағымдағы бақылаудың орташа бағасы (40%) + аралық бақылаудың орташа бағасы (20%) негізінде автоматты түрде есептеледі. 4. Қорытынды аттестаттау-екі кезеңде өткізіледі: практикалық дағдыларды қабылдау және жазбаша емтихан түрінде.

14. Үйлестіру, бекіту және қайта қарау			
Кітапхана-ақпарат орталығымен келісімге келу күні	**Хаттама №**	**КАО басшысының Т.А.Ж.**	**Қолы**
«25» 06 2025 ж	№ 7	Дарбичева Р.И.	
Кафедрада бекітілген күні	**Хаттама №**	**Кафедра меңгерушісінің Т.А.Ә.**	**Қолы**
«26» 06 2025 ж	№ 11	Бекмурзаева Е.К.	
МПІ ББ АК мақұлдаған күні	**Хаттама №**	ББ АК төрайымы	**Қолы**
«27» 06 2025 ж	№ 11	Ескерова С.У.	